

Ш Ы Н 2-ги арык. 1991 ч. июнь 22,

Делегей чергелиг улустуң аас чогаал
фестивалынга уткуштур

БАЙЫРЛААРЫНГА БЕЛЕН

7.45 «Өг-бүлө» телепрограм-
ма. 18.45 «Автор телевидение-
и». 19.45 «Тамчыктыг уду-
ар, ыштар!» 20.00 Мэлза-

ДАЙЫН КАНЧААР ЭГЕЛЭЭНИЛ?

Мурнуку чылдарда барлааттырмаан болгаш чокта чаа тымалган чаа материалдар Ада-турт дайынының баштайгы үе-чазында Совет Чепектиг Күштеринин чедикши чок болганын, барык Москвага чедир аткаар-лаар ужурга таварышканын харымсага-зын И. В. Сталинден болгаш шериг начальнигинден чайдаптайн, байдалды шим-биле көөр арганы берип турар.

Гитлержи фашистер СССР-же 1941 чылда, харын чогуу-на июльда халдар дээниин дуйайында дай саныг мезээлерге күлө бис-тин шериг разведказын, айыма чок чорук органдарын талээлекчилерин эвес, харын даштык хей тамааттар белин Совет Эвилелинин албан черлеринге, ВКП(б) ТК-нын Политбюрозуна чедир дымнааган, мезээлер турган. Фашисттер Германия СССР-же 1941 чылдын май-июльда, азы июльнун 20 хүнеринде, адаткын сөөлүдө — июнь 22-де хал-дар деп турар дуйайында ол мезээлерге дорт айтыкка турган. «Орустарын кичээл-дир, сатылгандар дөш чадаткымы» деп, дай-тыкы чамдык кижилер ынаарда чугаалап эгезел.

Ол мезээлерин, кичээлдеринин дута-былга Сталин болган арга бе? Чугаажок дыйлап, билди турган. Харын кымдан-лаа артыкка хайып билди турган. Бистиң аң били турарымын билин чедир алаа хазп турган. Ол дуйайында дайында бир чаа документтин чокта чаа тымалыс. Гитлер-жерлерин СССР-же халдарынин чиге хүчү-үн — 1941 чылдын июнь 22-нин дуйайында Георгий Димитров Кылдат даштыкты алган мезээни Сталинге ынаалдыр кылдыр В. М. Молотовка даштыкан.

Коммунисттер Интернационалдыг удуртук-чузуун ол дымнааган халдарыштыр СССР-нин даштыкы черектеринин улус комиссары Молотов дорт харым бербиз: «Ах мезээ өчүк-чөгүс, толарга чугаалаарга, мезе болуп магат чок боор» деп чугаалаан. Фашисттер дигерлигиштин дуйайында кичээл-дир мезээлерге, дымнаагыларга халдарыш-тыр Сталинге болды чаа чогуу-на ынаалды турган.

Сталиннин ынаалды политиказы чүү чүгөсө үндөдүлгөткөнгө? Ындыг айтыргыч тайыл-бырын кылды арганы чаа документтер, ма-териалдар база берип турган. Чижээ, 1940 чылдын күзүндө В. М. Молотов Берлинге барып чоран үесе (мынчаарда Франция фа-шисттер Германияга дүжүп берипкен, Англия-же халдарышканын эгезел турган) Совет Россияга Гитлер мындай санал киирген: «Франция болгонга (Германияны, Италияны, Японияны дайыштыр, эжелекте, дегелеге тергилекти эвилелени) каттыккы кирерин СССР-ге синаалды тур бе?»

Ындыг блокка Совет Эвилелинин катты-палык, Гитлерин саналы хүдөө албамы фашисттер Германияны удуртууга баш бу-руштар билди турган, мынчааларга, СССР-нин удуртууга баш буруштар, Сталиннин мезээлэр, эжелектер халдарышканын эгезел турган. Гитлер даштык арга, а Сталин дерек кырында мезээлериң: Англияны чыта шаппады. Гитлер СССР-же халдары, а дайын 1941 чылда эгезелде деп, ол болан-кан. «Англияны дискон кырынга олурткан, оон колонияларын үлжүр бис, силерге Индияны-бээр мезе—деп, Гитлер азалан.

Фашистерге чылдак бербес сорулга-биле СССР-нин барык талкы кынааларына — мурнуку одуртууга хей саныг шериглерин чедирерин, мөөнүзүн Сталин шыгым хор-раан турган. Ынчаарга 30 чылдарда Кызыл Шеригин дээди командьыла калдарына удур Сталиннин, Бериянын дериня репрессия-лары СССР-нин камагалар арганын дыка кошкатканын Гитлер толаргай билди турган. Амгы уенин дайынына Совет Эвилелинин белин эвесин совет-фини чепектиг чорудар башканын Сталин мынчаар доран эс-керген. Ол дуйайы Гитлер база эки билди турган.

Фашистер-биле дайынын эгелей бээрин узамтыгырарыне угалган совет удуртук-чуна политиказы эгезиле шы турган деп, Совет Эвилелини Маршалы А. М. Васильев-сий бижи, мынчааларга каян фашистер халдары чедир дайыны белекелде мын-чаар сонгаарлатпас ужурут турган. Кызы-чаар чогуу-на дайыны белекелде эгелээр дуйайында халдар келерге олоозалышкы-биле берилген, чынааган үк халдар дерек кы-лаа жүкүстүмүзүн чаа тымалган база бис документтер келерге турар: 1941 чылдын июнь 21-нин кезинде, толарга чугаалаар-га, фашисттер Германияны чепектиг күш-терин Совет Эвилелинге келерге халдары-нык мырнай бүүдүрүндө Кремльге, Сталин-

ниг кабинетине, чөүдөс турал болган. Оон документтерин карлардан туржук, бижик кагар машинага белин паралаа, бөдүтү кыдыраш сазынынга бижиэн.

Хурал 1941 чылдын июнь 21-нин кезинде-де 18 шак 27 минута турда эгелээ, дүнеки-ни 23 шакка чедир үрүтүлүш. Хуралга Сталин-биле кады Молотов, Ворошилов, Бе-рия, Вознесенский, Маленков, Кузнецов, Ти-мошенко, Сафонов, Жуков, Бухарин олу-рушкан.

«Шыгым чажы» деп демектиг ТК-нын Политбюрозуна дараазында доктаалы 1941 чылдын июнь 21-нин дүнекине хүдөө алды-ган:

1. Шериг чөүдөс Визияга турар кыл-дыр ийи армия составыг Мурнуу фронтуну ортаазаа.

2. Москвага шериг округуну командь-лакчы албан-дужаалын хевээр арттырыл-шаан, эш Тюленевти Мурнуу фронтуну ко-мандьлакчынага томулар.

3. Мурнуу фронтуну шериг чөүдөсүнүн кезигүүнүге томуларын биле хообаштыр эш Мелхисеи Кызыл Шеригин политиктиг пропагандазын Кол эргели-ниң ичээленинге томулар болган СССР-ниң Күрүне контролюну улус комиссары албан-дужаалын алаа хевээр арттыр.

1. Ийги одуртукун шериглерин ко-мандьлакчынага эш Бухаринин томулар.

2. Ийги одуртукун шериглеринин Шериг Чөүдөсүнүн кезигүүнүге ВКП(б) ТК-нын секретары эш Маленков томулар.

Немец-фашисттер эжелекчилерин халдары-ныкынага удур шериглеринин кол күчүн кы-зыгаарже чоокшалай, дайыны бүрүн бай-шаан, 1941 чылдын июнь 22-де эргениниң даң бажында Совет Эвилелине халдары болган фашисттер араатан-дык мыйыкты дайын эгезел.

Ол хей чүе, чымды фа-шистери маадырыг Кызыл Шериг доран чыта шап-каар — деп, эрээш эес де-путаттар чалсар аразында шут-лаа бүүрелдиг чугаала-жыл турган.

Тыва Арат Республиканын чазанын мезээлериң А Улут хурал дыйлап чугаалаахкы эгезел дайында халдарыштыр тускый декларацияны хүдөө алган. Ында мынчаар би-жээ: «Боудуну революстук намынга болгаш чазанын баштаган тыа улус амы-тынын харамнамайн, фашисттер дайыштырарга удур со-вет улустун демиселерин ту-кулунга чедир тийелелегеи бүү-ле арталар болгаш бүү-ле киржирине беле» (ТАР-нын 1944 чылда пар-ламентин Хоойлуур чылда-зын 5 аринды).

ТАР-нын А Улут хуралы-нын декларациязы болган Тываның Араттың Революстук намын ТК-нын Политбу-розуниң 1941 чылдын июнь 22-де шигеринин Бугаар рес-де публиканын бугу амыралы Ада-туртук Улут дайынын баштайгы хүнүндө эгелээ-ле дайыны байдалы кирген, чогуур шериг намынчаларын, куралдары офицерлерин болгаш алаа дайышчыларын келерлигиштин чарлаан, бугу кожунарга, сумаларга олоочерин өөргөдөгөн эгел-лэн, оларын башкылары-биле Тываның Араттың рево-люстук шеригниң бисе коман-дирлерин чоруткан. Фронтун-га, Кызыл Шериге бирги эл-кезде, атытарын эки тура-биле белек кылдыр чорудар эгел-лэн. Чаа тургустунга Чаа-Хол кожуунун баштайгы дар-газы М. Кончук (партиянык болган күш-ажылдын хоочун-н эш Кончук амы уеле Кы-зыл хуорайда курттан олур-гар) Ак-Турту сумуунга 1941 чылдын күзүндө сургактылап чедир келген үеде баштай күтүе чалгыс улаа белин Кы-зыл Шериге белек кылдыр араттар 300 ажыг эң шилин.

Ол дуйайы Гитлер база билди турган. Ада-туртук Улут дайыны 50 чыл бурунгар эгел-лэринин бүүдүзүндө Гитлер мындай мезээ-ларын алган: немецтерин күжү — 188 ми-лион, 3580 танкылар, 30 000 үгөр-боолар болгаш минометтер, 4000 самолеттар, совет күштер — 174 милиялар, 15000 танкылар, барык 26 муң үгөр-боолар болгаш миномет-тар, 6000 самолеттар.

Кызыл Шериге күш шынап-ла чедир тур-ган: дерек кырында Совет Эвилелинге 170 милиялар, 9200 танкылар, 46630 үгөр-боолар болгаш минометтар, 8450 самолеттар бар турган. Бо хире удур шериг күчүзүн дайы-ны баштайгы хүнүндө эгелээ-ле бүрүн ажылаарына, фашисттер эжелекчилерге шиг-терилгиг согушканын таварыштырарынага удур моондакы таварыштырган болгаш шер-иглерин, бугу совет улусту соора угаткан база бир документини ол уенин амы хоочун кижилери эки билди: Ада-туртук Улут дай-нын эгелээринин мурнуна эс конук бу-рунгар 1941 чылдын июнь 14-те «СЭТА-нын Мезээлериң» парлан. Ында мынчаар айты-кан: «Германия Совет Эвилелинге халдар деп турар дуйайында шугаазынаар каямын-да үнөзүн чок». СЭТА-нын ол мезээлери шериг кижилерин болгаш бугу совет улустун серемилелин халдаптыр чынык бүүдү-рүн ол минутааларда, шактарында, кызым хүнеринде бүрүн кошкатылган. Дайын шак мынчаар эгелээ...

Л. СПИРИН.
Төгү эргиснеринин доктору.

«ЧЫЛЧА ШАВАР!»

Бежен чыл бурунгар республикага эң чутула бол-гаш улуг болушканын бирээ — Тыва Арат Рес-публиканың Х Улут хуралы. Ада-туртук Улут дайыны эгелээ хүндө ол хурал ажы-тылган.

Республиканын күрүне эр-ге-чагыргазынын дээди органын ичээленинге чыгалган депутаттарга баштайгы эң чутула, ынааларга сүргентиг, дүвүрентиг даштык — Ты-ва чазанын мезээлери — ол дээрже Германия СССР-биле керээни кара са-гыштыг оор сүзү-биле үрөш-шаан, 1941 чылдын июнь 22-де эргениниң даң бажында Совет Эвилелине халдары болган фашисттер араатан-дык мыйыкты дайын эгезел.

Ол хей чүе, чымды фа-шистери маадырыг Кызыл Шериг доран чыта шап-каар — деп, эрээш эес де-путаттар чалсар аразында шут-лаа бүүрелдиг чугаала-жыл турган.

Тыва Арат Республиканын чазанын мезээлериң А Улут хурал дыйлап чугаалаахкы эгелээ дайында халдарыштыр тускый декларацияны хүдөө алган. Ында мынчаар би-жээ: «Боудуну революстук намынга болгаш чазанын баштаган тыа улус амы-тынын харамнамайн, фашисттер дайыштырарга удур со-вет улустун демиселерин ту-кулунга чедир тийелелегеи бүү-ле арталар болгаш бүү-ле киржирине беле» (ТАР-нын 1944 чылда пар-ламентин Хоойлуур чылда-зын 5 аринды).

ТАР-нын А Улут хуралы-нын декларациязы болган Тываның Араттың Революстук намын ТК-нын Политбу-розуниң 1941 чылдын июнь 22-де шигеринин Бугаар рес-де публиканын бугу амыралы Ада-туртук Улут дайынын баштайгы хүнүндө эгелээ-ле дайыны байдалы кирген, чогуур шериг намынчаларын, куралдары офицерлерин болгаш алаа дайышчыларын келерлигиштин чарлаан, бугу кожунарга, сумаларга олоочерин өөргөдөгөн эгел-лэн, оларын башкылары-биле Тываның Араттың рево-люстук шеригниң бисе коман-дирлерин чоруткан. Фронтун-га, Кызыл Шериге бирги эл-кезде, атытарын эки тура-биле белек кылдыр чорудар эгел-лэн. Чаа тургустунга Чаа-Хол кожуунун баштайгы дар-газы М. Кончук (партиянык болган күш-ажылдын хоочун-н эш Кончук амы уеле Кы-зыл хуорайда курттан олур-гар) Ак-Турту сумуунга 1941 чылдын күзүндө сургактылап чедир келген үеде баштай күтүе чалгыс улаа белин Кы-зыл Шериге белек кылдыр араттар 300 ажыг эң шилин.

А. ДУТЕРЖАА.

деж атытарын чорудар берген. Тыванын мынчаарда белин сургалыг чогаалчыларын бирээ Сергей Пюрбюнуң «Чылаа шаар!» деп шүлүү ТАР-нын арат коюнуң, анык-өскенини интернационалчы, патриоттук болгаш дайыны сорук кырышканын, бедик көдүрүшкүчүн, Тивелеге бүрүн бүүрелдин толаргай илерелээ. Ында мындай одуртулар белин сагыш-сетки-ленин кезээде артып калган: Чылаа мышка хоран дымдыг Чылыгыны — Гитлерин, СССР-же семеп турган Сеткиниң улауу ала.

Чылаа мышка хоран дым-дыг Чылыгыны болгаш оон диктиң чедир чегелеген араатаныг аш-шерин чылаа шаарынага тыа улустун эрес дийиң оолдар, кыстарыны дорту-биле кырышканын Совет күрүне белин-биле үлөсөл көргөс. Ташкент-офицер Хо-мукчу Чүрүк-оола, эки ту-рачылар жаккарууну коман-дир Толош Баллапович Ке-чил-оола (мезээленин сөөлү-дө) Совет Эвилелиниң Маады-рин бедик аты тыяккан, Фа-шисттер ууру кадыг-дошкун демиселер орус, украин, бело-рус, тыа улустарын болгаш еске-даа националдарын төлөөлекчилериниң кады төк-кен ханы-биле СССР-нин улус-тарынын найралы каннаалыг дээрзин амы база келир сал-галдарын кижилери каян-даа улус ужурут.

Төгүнуң архив докумен-тилерин Бугаар алдыга, Кы-зыл Шеригин 24 чыл оонга холбаштыр 25 ваго-нин аны-бүүр белекти фронтунда дайышчыларга чо-рулар дуйайында доктаалы ТАР-н ТК-нын ТАР-нын Сайыттар Чөүдөс — 1942 чылдын февралы 19-та хүдөө алган. Фронтунда дуузалар дээш патриоттук болгаш ин-тернационалчы шимчээшкни бугу Тыва мынчаар кал-барган. Эгезилде 25 ваго-нин белек чорудар дээниин орунуна баштайгы 50 ваго-нин белекти фронтунга чеди-ринге суралыг маалык араттар О. Ынаажы, С. Саны-Шир, Кызылдың дараагыла комбинданын муракчызы О. Парымаз чылаа база кырышкан. 1941 чылдан бээр тыа улустун фронтунда материалдыг дуу-ламчызын ийги түнү 66 миллион 500 муң рубль ажыг болган.

1945 чылдын апрельде маадырыг Кызыл Шериг чы-лаа мышка хоран дымдыг Чылыгыны — Гитлерин эжелегеи — Берлинге чоок-шуйай бергенде, Тыванын аныктарынын ортузунга мын-дыг ыры илелерге берген: Бертик-мезел Берлин капут, Белин сөөргөн Гитлер капут!

А. ДУТЕРЖАА.

Степан САРЫГ-ООЛ

ТИИЛЕП КЭЭР СЕН
(ШҮЛҮГҮЛДЕН ҮЗҮНДҮ)

Тайбын, чоргар чурттааганма
Акан хем дег туудушкуну
Далай, даг дег, дегем кылдыр
Алгы, белин хөгжүп орган.
Фашист халап хайнып үнгөн,
Бачым үе бүргөн келген.
Шиндиктер шүгдөп үнөр
Шиндиктерг хүн-даа келген.
Бардам, дүжөк тоянганма
Байзымын чагап болбас
Ынакшыда сите берген.
Ынак чуртуну мысгаарын —
Кижин турат, мангыс боттут
Китер шүбүс үрелди — деп
Чалгашым чок чагай кыйгы
Чалбак чуртту кодурүпкөн.
Көрүңчү дег, кылаа арыг

Хорек-чүрес сагыш-сеткыл
Хөлөгелеп, карангылап,
Хөлөп, хайнып кымыктанган.
Дүрүм болган, сүзүк синген
Түмен конун күзөл-соруу.
Кавай болган ынак чуртун
Камгалаар деп хайнып үлдү.
Кырган, чалын дайыны чоң,
Кыпкан өрт дег, чалган хем
дег,

Энердиг не-чуртка
Эт-шкээ болу берген.
Анык оол өлгөнгөштин,
Амыр, чоргар чурттап орда,
Ада-чуртун Улут чаам
Алтанырын кыйгырыпкан.

УГЕР-БООЖУ ЭЖИМ

Чалың назын кыпкан от дег,
Чалыштылган турар өйдө.
Саян ажыр чорупкан бис.
Сактып келем, шериг эжим.
Денди ырак Карпат даанга
Тепен турган үеисти
Декшир бодап кээрде,
Декшир элбес-чалым

Иччалаа-лаа чүрөө чалым
Ырлым-хөгүл эрес өөр сеп.
Эжин-өөрүн, ажы-тодун,
Эки буян — кескин ол-дур.
Алаан халраан Угөр-боожу,
Амыр-меня сунуп ор мен.
Омак, байлак чурттааган
Олчугаш шаам күзөп оур.

Оолчугаш КАРА-ООЛ.

Кызыгааржының шүлүктөрү

И. БРАК ОТ

Карагы дүн. Кызыгаарла
Хайгымын кымып чоруп тур мен.
Хемжер кижир талыгыраа
Хенжир чырык кетер-дир.
Серемчел бажым сала,
Шериг кижээ дүрүм болгай.

«Брак оттуң херээ чүл?» деп
Ынааар болдар эргесин чок.
Көөрүмге, шак ол чырык
Өжө-лаа бээр, өкшүк-лаа бээр.
Көзөп орак кийи бар боор,
Өөрүмдүсө дамчыдым...

II. ЧАГААЗЫ

Аалдарымс кады кожа байыры
Чоруп болгаш, чедирим.
Анай кара кымыстан кайырадым,
Бодаалыман кажанда-лаа
Урап болбас, эки, сарым!
Борбак чактым, чаааларын,
Телеграмм, чаааларын,
Денди ынак чүрөө алаа
Брак Заставадан дайымын.

Ынаам сепеэ база катан
Эргимин сепеэ төртүтүгөн
Эй тыртып, чылым-биле
Өлчөт-кески, эки чүлүк
Өшпөс от боюн, сеткилени
Салчак САРЫГ-ООЛ.

СОНУРГАКТАРГА

ХӨКҮГ ТАВАРЫЛГА

Канаданын чурттакчызы по-
чтаны Дик Маккаун олоозаа
быр районну чурттакчыларын
солдунуна, сеткүүлдерин, ча-
галарын чедир берип ту-
рар. Чокта чаа Пайлууд эки че-
дир хөдөөлү кончуг улуг пер-
лик ыт халдаан. Дик бичи-
дээ корткан: сумказын оор-
газына ажып калган, дөрт-
дөртөөн турткан, ыт отту-
нуп ырылган эгелээ, а дем-
ги улуг ыт коркташ, ынак
болган, өөрү база дөшпөк.
Хөкүг таварылга үезинде ол
почтаны перлик иттарын шак
мынчаар коргудушкан.

ПАРЛАР ДУГАЙЫНДА

Пар болгаш моорай аймаа
чүвенин чыдып шолуд эскер-
бес дээрин америк аныч
Дж. Корбет толаргаалаан.
Хей чылдар дургузунда моор-
тайларын, парларын чыт
байлыр ол шилчелде келген.
Чокта чаа тайлаа ол чы-
дыл келген пар ону дотган-
ды кылашкан, кижэ чыдып
жескөбүс. А бөрү азы ыт—ол
дээрже динг амыннарда чы-
т элбес, кайы ырактан билип
каар деп түнөөлө хоочун
ачы кылган.

А. ДУТЕРЖАА.

Демги улуг лейтенант Шой-
дууну документтерин көрүп
орар болган. Оон соонда ко-
миссия кезигүүнеринге бир-ле
чүе чугаалаан. Олар аразында
сымыраччы бергенер.

— Тулуш, чалаачылан үр
чыл ажылдап силер бе?
— 1938 чылдан бээр, эң
улуг лейтенант. Тыванын
«Сирмонполис» деп черин
директорлап база турдум, баш-
тай анаа чалаачылан кирген
кижи мен.

Комиссия кезигүүнерин база
кызыл сымыраччы чугаалам
берген

— Сержант Шойду!
— Мен!
— Даштын госпиталдагы үн

ген чалаачылар бар. Оларын-
биле бистин чанымыста авто-
бэталыонга чедер беринер.
Документтерин аң алдыр.
Дээшкн, кылашпа, марш!

Владимир Сасыкаевич
Шойдууну чурттап эртен
дайыны болган күш-ажылы
орун оңаай, өскелерге
домейлешкен. Ол Тыванын
чок дээн оңаа кижилеринин
бирээ, Чуга дээрже авто-
шиназынын рулон Вейнриин,
Румынияны, Югославияны,
Чехословакияны, Австрияны,
Польшаны долгадыр долтап
эртен, Улуг Тивелеге Чехо-
славияныг уткаан. Кады
чоруткан өөрүнүн кара соонда
— 1946 чылдын июльда төрээ
Тывага келген, салгы шко-
лазын дооскан. Кугурутта,
Эжиге салгыжаал турган.
Төрүн чертерин аймаа,
ишкн кирип алдыр дээш баш-
дырнышкн бижирер. Алайы
Шаравла «58-түн» дээн оон
бодун олуртук чаккан. Ол бак
угутууде 1951 чылда атырлап
алган. Угу-Хемин Чатыгы
чаа сууру тургузарына, ко-
лооту оңаазаастарына
дуулашкан. Бүгү намын-да
чалаачы ажылы кылып келген.
Сандро МААДЫ,
(«Шынык» корр.).

Тыва АССР-ини Ном үндүрер чер, политграфик
болгаш ном салдымын черектериниң талазы-биле
сүдүрө комитетиниң спонсоризм. Кызыл. Шеткн.
ип болган Крайнеко кдунчуга, бажын 30 т.

Солун этониниң среда
четерг, палитпа, сүб
тоа хүнеринде өтөр
Чылаа 260 сатап төс
Хемчээл 2 парала
амаан.

Тыва 27815 экт
Чыгыр № 102

ИЮНЬ 22

БИРГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН

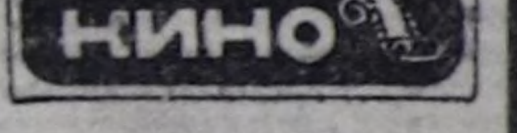
6.30 «Дирг чурттаарымын
арганы» Бармааладыг теле-
фильм. 7.00 Мультифильм
7.30 Раткын гимнастика
8.00 Эртеги хөгүл програм-
ма. 8.30 ТМА. 8.50 Бистин
салымы. 9.20 Мультифильм.
9.50 «Бурда моден» көргүзүп
тур... 10.20 «Сактып келир-
ди мезе» 10.55 Эртеги
салдыс. 11.55 Телефильм
баштайгы көргүзүл. 13.25
«Алаадынын хуулгазын деи»
15.00 ТМА. 15.15 «Тилекче-
дер» 16.15 Ужуржыла
17.15 Мультифильм. 17.30 Де-
летей панорама. 18.15 Ме-
дээлер. 18.55 «Дайыны кар-
гыш кетсин» 6-ты фильм
19.25 Корт. 19.55 «Бугуан
оршэ, бистир бис» Уран-
чечен телефильм. 21.00 Уе
21.40 «Чугула интерью»
21.50 Ада-чуртун Улут дай-
нынын эгелээринин 50 чылы-
га «Чар орук» Эрестел
чамчылаа. 23.40 Улуттар
культфильм. 00.35—03.15
«Ол эртек мын болган»
Уран-чечен телефильм. 1-ги
2-ги сериялары.

ИЙГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН

8.00 Эртеги гимнастика.
8.15 Спорттук бугуеге. 8.30
Баскетбол талазы-биле АКШ-
тын чемпионаты. 9.30 Орус
чугаа. 10.00 Р. Шимап. Ара-
бескалар. 10.10 «Тешиктер»
Уран-чечен телефильм. 11.30
Россия ТВ-эниниң программасы.
13.30 «Дем каттыкылда» ви-
деокапа. 16.00 Мультифильм.
16.10 «Шаадыг романы»
16.55 «Октябтин канза»
Телефильм. 17.05—18.50 Рос-
сия ТВ-эниниң программасы
19.00 Воебола. Делетей аны-
зын бирги чер дээш. 20.00
Медээлер. 20.15 «Тамчытыр
улаар, чаштар!» 20.30 А. С.
Пушкининиң шүлүктөрү. 21.00
Уе. 21.40 СССР-нин Дээди
Советиниң сессиясында. 22.25—
23.55 Россия ТВ-эниниң про-
граммасы. 22.40 «К-2» көпү-
рүс тур. 23.40 Медээлер.
23.55—00.35 И. С. Б. Тара-
чынаар каттазын.

УШКУ ПРОГРАММА
КЫЗЫЛДАН

12.00—17.00 «Тыва—ТВ».

ИЮНЬ 22-ДЕ

«НАВЫРАЛ»: «Галаскын»
9.30, 13.20, 15.20, 17.20, 19.20
(узаткан) шактарда. Летим:
«Незалучная потеря» (ЧССР)
11.30 шактарда.

«ПИОНЕР»: «Полет ази-
гатора» 9.00. «Волж крас-
нокожи» 10.50. «Бриллиантовая
рука» 12.30. «Такне разны
браты» (2 сериялы) 14.30.
17.30, 20.30 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Тампор диско»
(Индия 2 сериялы) 12.30.
16.20, 19.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Галюка» (АКШ)
13.30, 15.30, 17.30, 19.30
(узаткан) шактарда.

ИЮНЬ 23-ТЕ

«НАВЫРАЛ»: «Галаскын»
9.20, 11.20, 13.20, 15.20, 17.20,
19.20 (узаткан) шактарда.

«ПИОНЕР»: «Полет ази-
гатора» 9.00. «Волж крас-
нокожи» 10.50. «Бриллиантовая
рука» 12.30. «Такне разны
браты» (2 сериялы) 14.30.
17.30, 20.30 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Дикне леб-
еда» 12.00. «Тампор диско»
(Индия 2 сериялы